

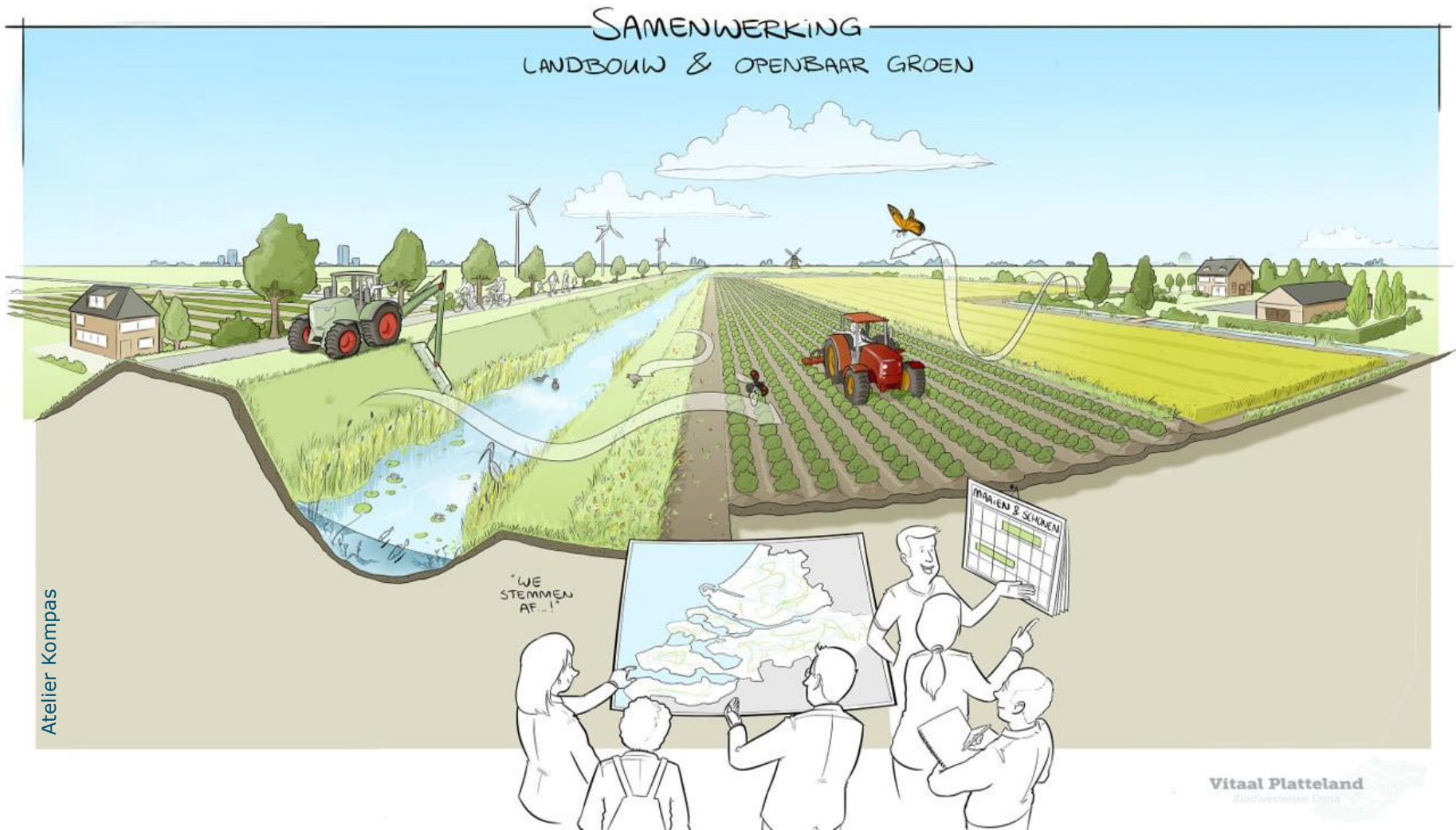
Landschapselementen: wat levert het op?

Irene Bouwma, Hans Roelofsen

Presentatie Aanvalsplan Landschap, woensdag 28 september 2022

Biodiversiteit en landschapselementen?

Hogere biodiversiteit door meer landschapselementen

*Hogere aantallen
broedvogels
o.a. veldleeuwerik,
kneu en geelgors*

*Toename aantal
hommels*

*Gemiddeld 11
plantensoorten meer in
natuurvriendelijke
oevers*

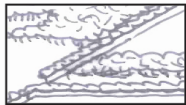
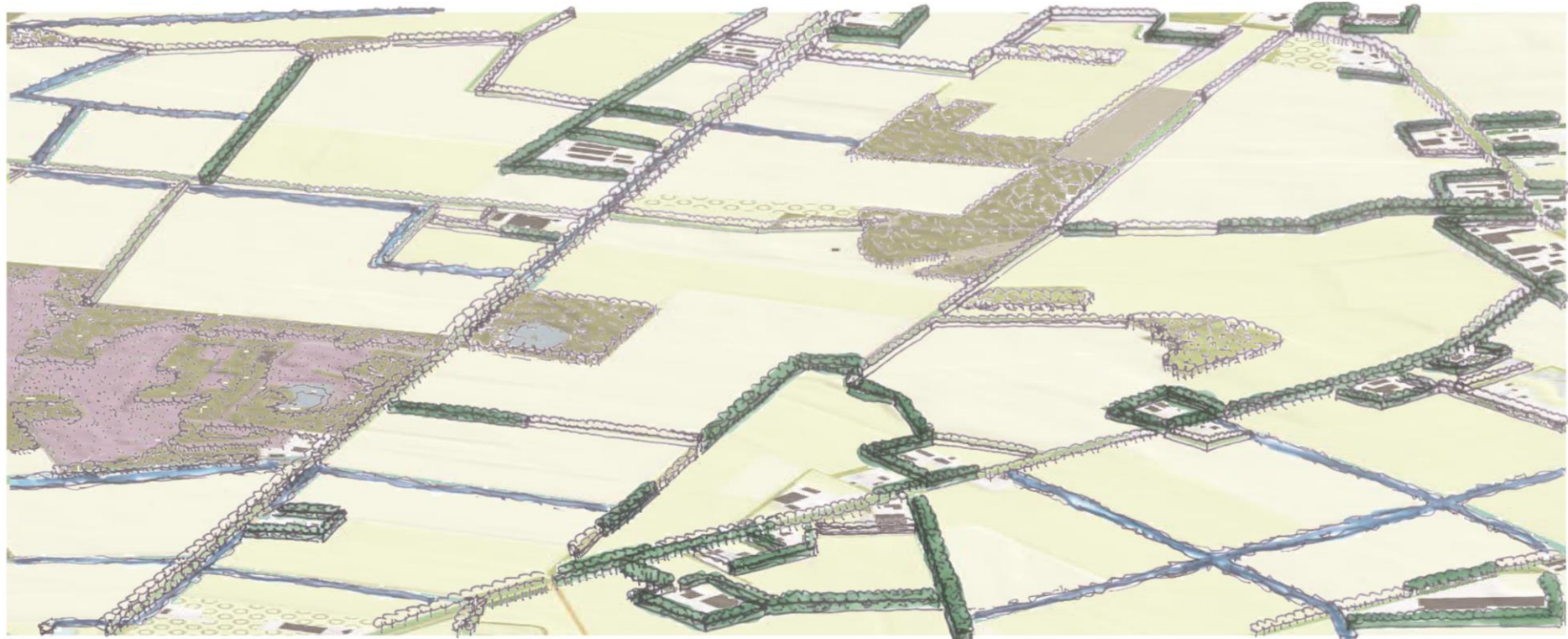

*Leefgebied van
diverse vlinders*

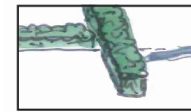
Welke voordelen/diensten leveren landschapselementen nog meer op?

Naar 10% Groenblauwe Dooradering

bestaande landschapselementen

nieuwe landschapselementen

Studiegebied	GBDA – nu*	10% GBDA
Veen (Z-Holland)	~1.0 %	+ 213 ha
Zand (NB)	~5.5 %	+ 82 ha
Klei (Flevoland)	~1.4 %	+ 210 ha

Naar 10% Groenblauwe Dooradering

Veenlandschap

+16 km Bomenrij
+100 km Natuurvriendelijke Oever
+20 km Elzensingel

Zandlandschap

+49 km Bomenrij
+32 km Natuurvriendelijke Oever
+3 km Infiltratiegreppel

Kleilandschap

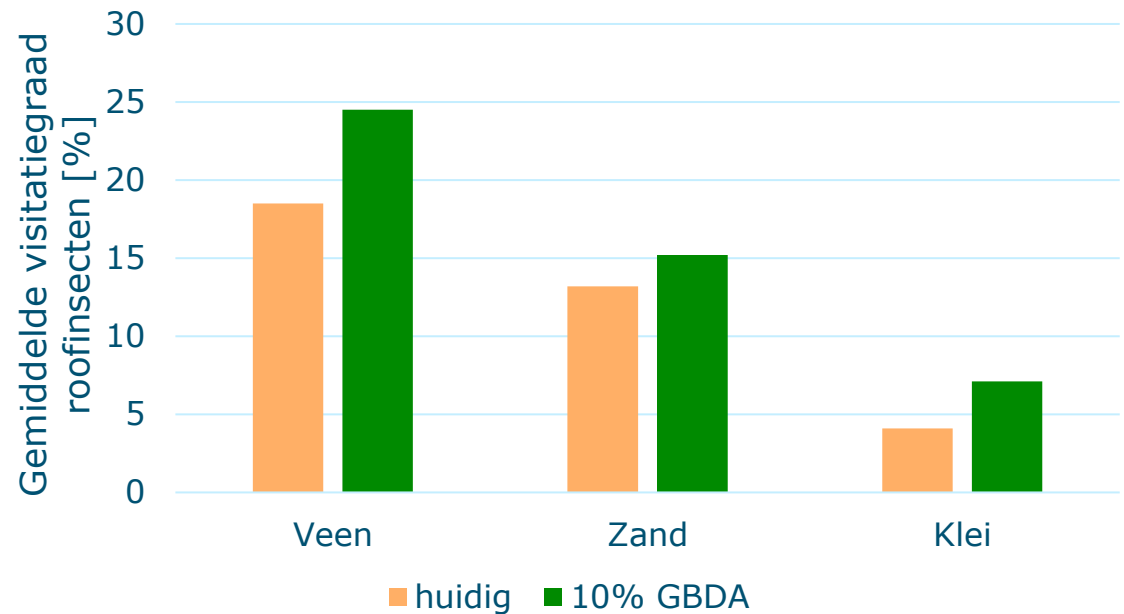
+14 km Bomenrij
+41 km Natuurvriendelijke Oever
+49 km Akkerrand

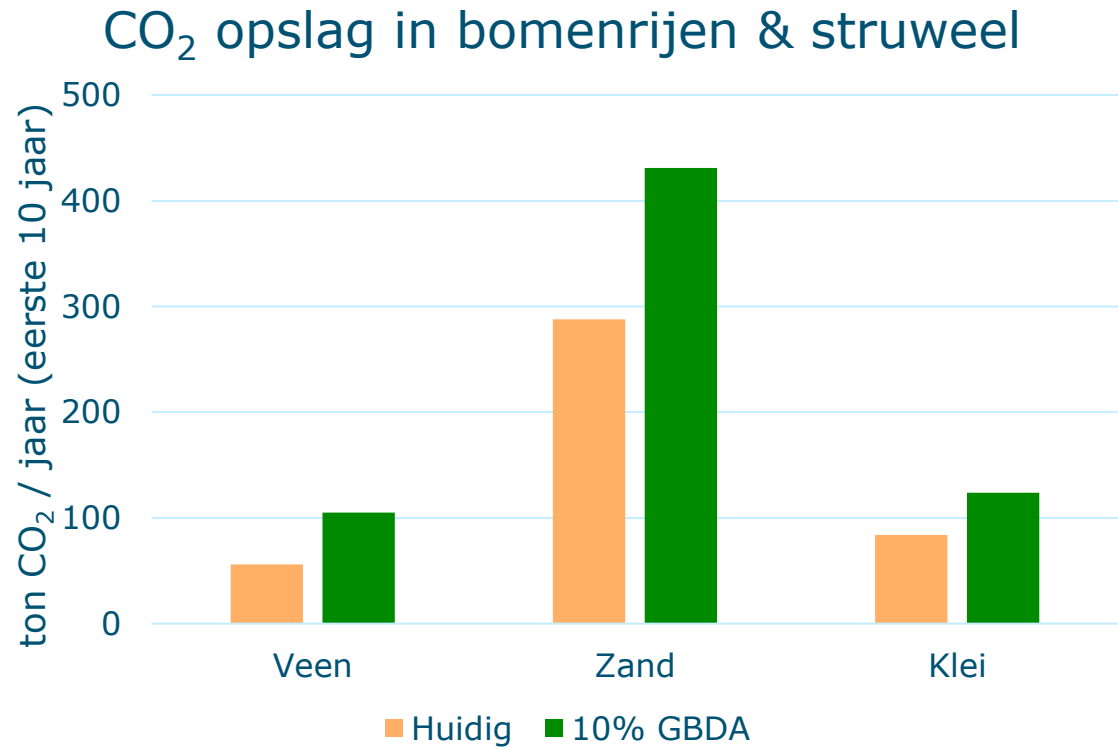
Wat leveren **meer** landschapselementen op?

Plaagonderdrukking door natuurlijke vijanden

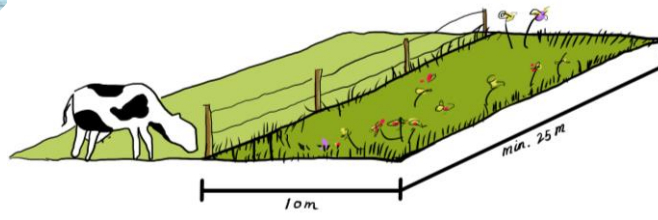
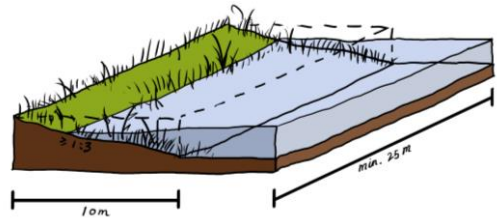
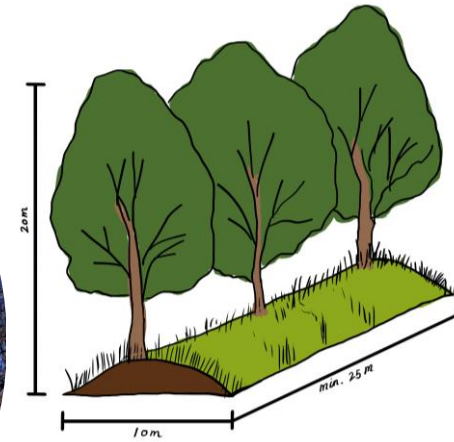
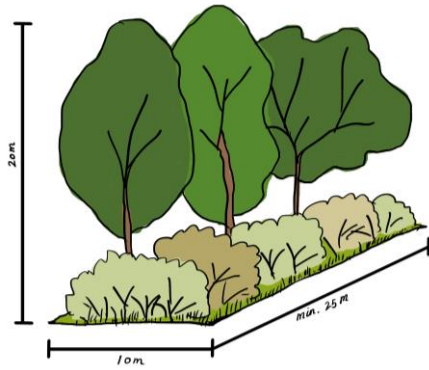

Wat leveren **meer** landschapselementen op?

Landschapselementen: Biodiversiteit & meer!

Referenties & fotoverantwoording

Referenties

Slide 3: Kuiper, M. W. (2015). The value of field margins for farmland birds (Doctoral dissertation, Wageningen University and Research); Henderson, I. G. et al (2012). Effects of the proportion and spatial arrangement of un-cropped land on breeding bird abundance in arable rotations. *Journal of Applied Ecology*, 49(4), 883-891; Bukovinszki, T. et al (2016). meer bloemen, meer bijen in agrarische landschappen?. *Landschap: tijdschrift voor landschapsecologie en milieukunde*, 33(1), 37-40; Kleijn, D., et al. "Het behoud van wilde bijen in het landelijk gebied: is bloemen zaaien de oplossing?." *De Levende Natuur* 118.3 (2017): 98-104; Verhofstad, M. J. J. M. et al (2021). Kunstmatig natuurlijk: Een evaluatie van de meerwaarde van natuurvriendelijke oevers: gegevens 2017 t/m 2020 (No. 2017.034. e2). *Floron*; G.R. De Snoo, R.J. Van der Poll. Effect of herbicide drift on adjacent boundary vegetation. *Agriculture Ecosystems and Environment*, 73 (1999), pp. 1-6.

Slide 4: Boosten et al (2022) Factsheets Klimaatmaatregelen met Bomen, Bos en Natuur. Consortium Klimaatvelop Bos, Natuur en Hout.

Slide 7: Roelofsen *et al* (in press); de Knecht *et al* (in press) WENR

Slide 8: Roelofsen *et al* (in press)| Boosten et al (2022) Factsheets Klimaatmaatregelen met Bomen, Bos en Natuur. Consortium Klimaatvelop Bos, Natuur en Hout.

Illustraties

Slide 1: Atelier Kompas; Wageningen University & Research Brand Portal/shutterstock

Slide 2: Atelier Kompas

Slide 3: Wageningen University & Research Brand Portal/shutterstock; Bouwma; Vlinderstichting

Slide 4: Atelier Kompas; PBL

Slide 5: van Buuren, in Roelofsen *et al* (in press) WENR

Slide 6: Hu, in Roelofsen *et al* (in press) WENR; Google

Slide 7: Wageningen University & Research Brand Portal/shutterstock

Slide 8: Wageningen University & Research Brand Portal/Shutterstock; Wikimedia Commons, user Theun.

Slide 9: Hu, in Roelofsen *et al* (in press) WENR; Wageningen University & Research Brand Portal/Shutterstock